

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	13 augustus 2020	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2020-0566	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	82119CA6	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	19 maart 2020	FAX	030-2583139
UW NUMMER		E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- voorschriften - kaart planlocatie - locatie verblijfplaats - maatregelen	ONDERWERP	Ontheffing ruimtelijke ingrepen Burgemeester Norbruislaan 1 te Utrecht

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 19 maart 2020, van Van Dijk geo- en milieutechniek b.v., namens Protestantse Gemeente Utrecht, om ontheffing in het kader van artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en de Verordening Natuur en Landschap hebben wij besloten u:

ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede, en vierde lid, van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de ruige dwergvleermuis voor de periode van 1 oktober 2020 tot en met 1 oktober 2021.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op herontwikkeling van het kerkgebouw (Bethelkerk) en aansluitende kosterwoning aan de Burgemeester Norbruislaan 1 te Utrecht. Aan de noordwestzijde van het kerkgebouw en de kosterwoning wordt een uitbreiding gerealiseerd. De bestaande bebouwing wordt voor een deel in gebruik genomen als kerkgebouw en wordt voor een deel verbouwd tot tien woningen (twee stadswoningen en acht appartementen op de eerste en tweede verdieping. Daarnaast wordt een uitbreiding tegen de bestaande gevels van het kerkgebouw aangebouwd. De dakpannen van het gehele kerkgebouw worden verwijderd, op het dak aan de zuidwestzijde worden zonnepanelen geplaatst en de spouw aan de zuidwestzijde van het gebouw wordt afgedekt.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5 van de wet voor wat betreft de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) voor de periode van 1 oktober 2020 tot en met 1 oktober 2021.

III. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 16 juli 2020 en op 4 augustus 2020 heeft u deze aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

De ruige dwergvleermuis is beschermd ingevolge artikel 3.5 van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingreep

Motivering

Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. Tijdens het najaarsonderzoek is er één paarverblijfplaats van twee tot vier individuen van de ruige dwergvleermuis aangetroffen. De verblijfplaats is aangetroffen in de nok (tussen het dak en het metselwerk) aan de voorzijde (zuidooostzijde) van het kerkgebouw. Er kan echter niet uitgesloten worden dat één of enkele exemplaren van de ruige dwergvleermuis overwinteren in de vastgestelde verblijfplaats. Door het uitvoeren van de geplande werkzaamheden wordt de vaste rust- en verblijfplaats beschadigd en vernield, worden exemplaren van de ruige dwergvleermuis verstoord en in sommige gevallen gedood door de verborgen leefwijze van de soort. Ontheffing van de verbodsbepalingen in de wet is noodzakelijk.

Om de functionaliteit van het leefgebied te behouden en negatieve effecten op de soort te verzachten zijn er mitigerende en compenserende maatregelen voorgesteld. Minimaal één maand voorafgaande aan de werkzaamheden worden er ter mitigatie van de te vervallen verblijfplaats vier tijdelijke kasten in de directe nabijheid van het paarverblijf in de nok opgehangen. Voordat de werkzaamheden plaatsvinden wordt de aanwezige paarverblijfplaats ongeschikt gemaakt. In de ontheffing zijn voorschriften opgenomen om het doden van de soort te voorkomen.

Ter compensatie van de aangetroffen paarverblijfplaats wordt na de werkzaamheden het noordelijke pannendak weer geschikt gemaakt voor de ruige dwergvleermuis. Hiervoor wordt de opening in de nok in een gelijkende staat teruggebracht, zodat opnieuw toegang bestaat tot de ruimte tussen het dak en het dakbeschoot en het resterende open gedeelte van de spouw. Op een vijftal plaatsen (tussen de grote ramen) in de zuidwestelijke gevel zullen open stootvoegen gerealiseerd worden, zodat de vleermuizen hier tevens toegang hebben tot de spouw. Hierdoor worden potentiële verblijfplaatsen met een variatie in microklimaat gecreëerd. Hierdoor kan de ruige dwergvleermuis aanwezig blijven op deze locatie en komt het duurzaam voortbestaan van de lokale en landelijke populatie niet in gevaar.

De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. In de ontheffing zijn extra voorschriften opgenomen om de negatieve effecten van de werkzaamheden te mitigeren.

Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis niet in het geding door het uitvoeren van de werkzaamheden. De ruige dwergvleermuis is in Nederland ruim verspreid en wordt gezien als een algemeen voorkomende soort. De soort wordt met name in het noordwesten van Nederland waargenomen en tijdens de trekijd worden de aantallen geschat op 50.000 tot 100.000 dieren (Kennisdokument ruige dwergvleermuis van BIJ12, 2017). Op onderhavige locatie kan aantasting (vernietiging) van één paarverblijfplaats in de nok van onderhavige bebouwing niet worden uitgesloten. Het aantasten van deze paarverblijfplaats heeft zeer waarschijnlijk géén of hooguit een marginale invloed op de vrij forse populatie in Nederland.

Belang van de aanvraag

U heeft ten aanzien van de gewone dwergvleermuis ontheffing aangevraagd op grond van het belang 'volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'. In de aanvraag is ter onderbouwing van dit belang de volgende toelichting gegeven:

Dwingende reden van groot openbaar belang

"De bebouwing betreft een gemeentelijk monumentaal pand (Bethelkerk), waarvan het dak in slechte staat verkeerd. In Utrecht is religieus erfgoed van grote betekenis. De kerk en het kerkgebouw zijn de plek voor religieuze beleving voor inwoners en vervullen een belangrijke rol als ontmoetingsplek met anderen. Daarnaast waarderen bezoekers in het algemeen de historische omgeving. Monumentale kerkgebouwen vertegenwoordigen een cultuurhistorische rijkdom en hebben naast een religieuze betekenis ook een algemene maatschappelijke en cultuurhistorische betekenis. Voor de Bethelkerk geldt dat de gemeente heeft aangegeven dat er geen sprake is van een doelgroep-kerk, maar een kerk voor de wijk. Door de kerk deels te herbestemmen tot woonfunctie wordt tevens een wenselijke sociale duurzaamheid bewerkstelligd. Juist door de groei van een stad is er onder de bewoners een grote behoefte aan plekken van ontmoeting, waarvoor (herbestemde) kerkgebouwen uitermate geschikt zijn."

Volksgezondheid

"De bebouwing verkeert door de aanwezige lekkages en de afwezigheid van isolatie in slechte toestand waardoor dit de toekomstige huisvesting zowel kwalitatief en kwantitatief te kort schiet. De gebreken doen afbreuk aan zowel de duurzaamheid als het comfort van het gebouw. Ten einde een veiligheidsrisico te voorkomen en de bebouwing energetisch verantwoord te maken zullen veel van de gebreken meten worden verholpen om het gebouw aan de huidige tijd te kunnen laten voldoen en weer toekomstbestendig te maken.

Het doel van het nationale klimaatbeleid is het tegengaan van klimaatverandering, onder andere door een reductie van broeikasgassen. Door de optimalisatie van woningen via renovatie en isolatie kan de hoeveelheid aardgas die nodig is om de woningen te verwarmen verminderd worden, waardoor er ook minder broeikasgassen in de atmosfeer vrijkomen. De renovatie en het (deels) herbestemmen van het kerkgebouw tot woningen heeft als doel het duurzaam en klimaatbestendig maken van de bebouwing en het leefbaar en veilig houden van het toekomstige woningbezit en de omgeving. Het isoleren van het dak, de begane grondvloeren, gevels en kozijnen heeft als doel de energiebehoefte van de bebouwing te verminderen en sluit daarmee aan bij de landelijke doelstellingen tot energiebesparing en het verminderen van uitstoot van vervuilde gassen door verbranding van fossiele brandstoffen zoals stikstofdioxide en koolstofdioxide. Indirect worden hierdoor, door schonere lucht, doelen ten aanzien van klimaatverandering ondersteund en gevolgen voor flora en fauna door stikstofdepositie verminderd."

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang voor het project voor de ruige dwergvleermuis voldoende onderbouwd is. De ecologische impact op de ruige dwergvleermuis is, door het nemen van compenserende en mitigerende maatregelen, minimaal en tijdelijk. De staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis komt door het project niet in gevaar. Het belang gediend met het project mag daarom in deze zwaarder wegen dan het beschermingsbelang van de ruige dwergvleermuis.

Alternatievenafweging

Locatie en inrichting

De technische staat van het pand is sterk verouderd, waardoor de Protestantse Gemeente Utrecht deze niet meer aan de hedendaagse kwaliteitseisen kan laten voldoen. Het betreft slecht geïsoleerde bebouwing met gebreken aan het dak. In het dak zijn op enkele plaatsen lekkages aanwezig. Dit brengt gezondheidsrisico's voor (toekomstige) bewoners en gebruikers van het pand met zich mee en zorgt tevens voor het aantasten van de dakconstructie. Het niet uitvoeren van een renovatie is dan ook geen alternatief. Ten einde de toekomstige woningen fatsoenlijk bewoonbaar te maken (en daarmee tevens energetisch te verduurzamen) zullen diverse maatregelen uitgevoerd moeten worden, waarbij onder andere de zuidwestkant van het bestaande dak wordt vervangen door zonnepanelen (volledig PV-vlak met EPDM dakbedekking), op het dakbeschot wordt een waterkerend dampopen folie aangebracht en de begane grondvloeren, gevels, kozijnen en het dak worden aan de binnenzijde geïsoleerd.

Planning

Om negatieve effecten op individuen van ruige dwergvleermuis zoveel mogelijk te beperken zullen de werkzaamheden aan het dak/spouw waar de paarverblijfplaats van ruige dwergvleermuis is vastgesteld plaatsvinden in de minst kwetsbare periode voor de soort. In verband met de aanwezigheid van een paarverblijfplaats en een mogelijke winterverblijfplaats betreft de minst kwetsbare periode de maanden half april t/m half augustus en de maand oktober. Zodoende kunnen individuen zich tijdig (voor winterrust) verplaatsen naar andere geschikte plekken in de omgeving of in de nabijheid van het plangebied aangeboden tijdelijke verblijfplaatsen. Deze planning maakt optimaal gebruik van de minst kwetsbare periode van ruige dwergvleermuis om negatieve effecten op genoemde soorten zoveel mogelijk te minimaliseren.

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven mogelijk die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

VI. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8 van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officielebekendmakingen.nl

IX. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

X. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD).

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. mr. S.L. Munsel
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van Van Dijk geo- en milieutechniek b.v. op 19 maart 2020, namens Protestantse Gemeente Utrecht en de aanvullingen hierop van 16 juli 2020 en 4 augustus 2020, gelet op artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hierbij aan:

Naam: Protestantse Gemeente Utrecht

Adres: Margaretha van Parmadreef 14

Postcode en woonplaats: 3561 SR Utrecht

Ontheffing 82119CA6 voor het tijdvak van: 1 oktober 2020 tot en met 1 oktober 2021

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede, en vierde lid, van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, opzettelijk verstoren en het beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*). Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft Burgemeester Norbruislaan 1 te Utrecht (zie bijlage 1 voor een kaart van de planlocatie).

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of via servicebureau@provincie-utrecht.nl indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient (aanvullend) de volgende aspecten te omschrijven:
 - a. Omschrijving van het plangebied, inclusief kaart;
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Wie is de begeleidende ecooloog (inclusief contactgegevens);
 - e. Welke activiteiten zijn/worden door de ecooloog begeleid;
 - f. Hoe er wordt/is omgegaan met onverwachte (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder dient, twee weken voorafgaand aan de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen die invloed hebben op de beschermde soorten, het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in voorschrift 5 bijgevoegd te zijn.

Tijdens de werkzaamheden

7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
8. Tijdens de werkzaamheden dient een logboek te worden bijgehouden. In het logboek dienen gemaakte ecologische keuzes vastgelegd te worden zoals goedkeuring / vrijgeven door een ecooloog, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol en gekozen mitigerende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften 9 tot en met 15 en 17, geregistreerd.
9. De maatregelen, genoemd in hoofdstuk 5 van het bij de aanvraag gevoegde activiteitenplan van 19 maart 2020, dienen te worden opgevolgd.

10. Het ongeschikt maken van de verblijfplaats van de ruige dwergvleermuis dient plaats te vinden in de actieve periode van de vleermuis, tussen half oktober en 1 november of in de periode dat de ruige dwergvleermuis niet aanwezig is, van 15 april tot 15 augustus.
11. Het ongeschikt maken van de verblijfplaats van de ruige dwergvleermuis kan worden gedaan met behulp van exclusion flaps of door het verstoren van het microklimaat door het creëren van tocht in de verblijfplaats, zoals beschreven staat in het Kennisdocument Ruige dwergvleermuis.
12. Na het ongeschikt maken van de verblijfplaats dient minimaal drie dagen - met gunstige weersomstandigheden voor de ruige dwergvleermuis (dit ter beoordeling van een deskundige) - voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd te worden of in de ongeschikt gemaakte verblijfplaats nog vleermuizen aanwezig zijn.
13. Bij het creëren van invliegopeningen in de spouw voor de permanente alternatieve verblijfplaatsen dient er rekening gehouden te worden met de licht uitstraling vanuit de aanwezige ramen.
14. Bij plaatsing van de tijdelijke en permanente kasten ter mitigatie en compensatie van de aanwezige paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis dient er rekening gehouden te worden met de huidige paarterritoria. De alternatieve verblijfplaatsen mogen niet geplaatst worden binnen reeds in gebruik zijnde territoria van een ander individu.
15. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval bij de start van de werkzaamheden aanwezig te zijn op de planlocatie.
16. Deze ontheffing kan, conform artikel 5.4 van de wet, worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

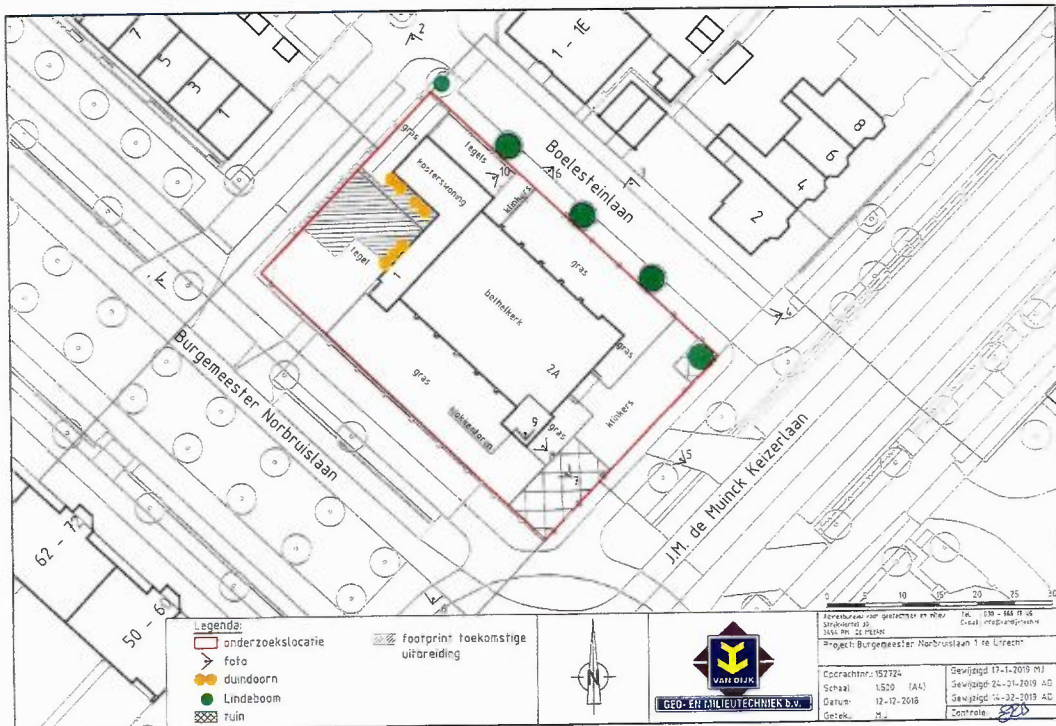
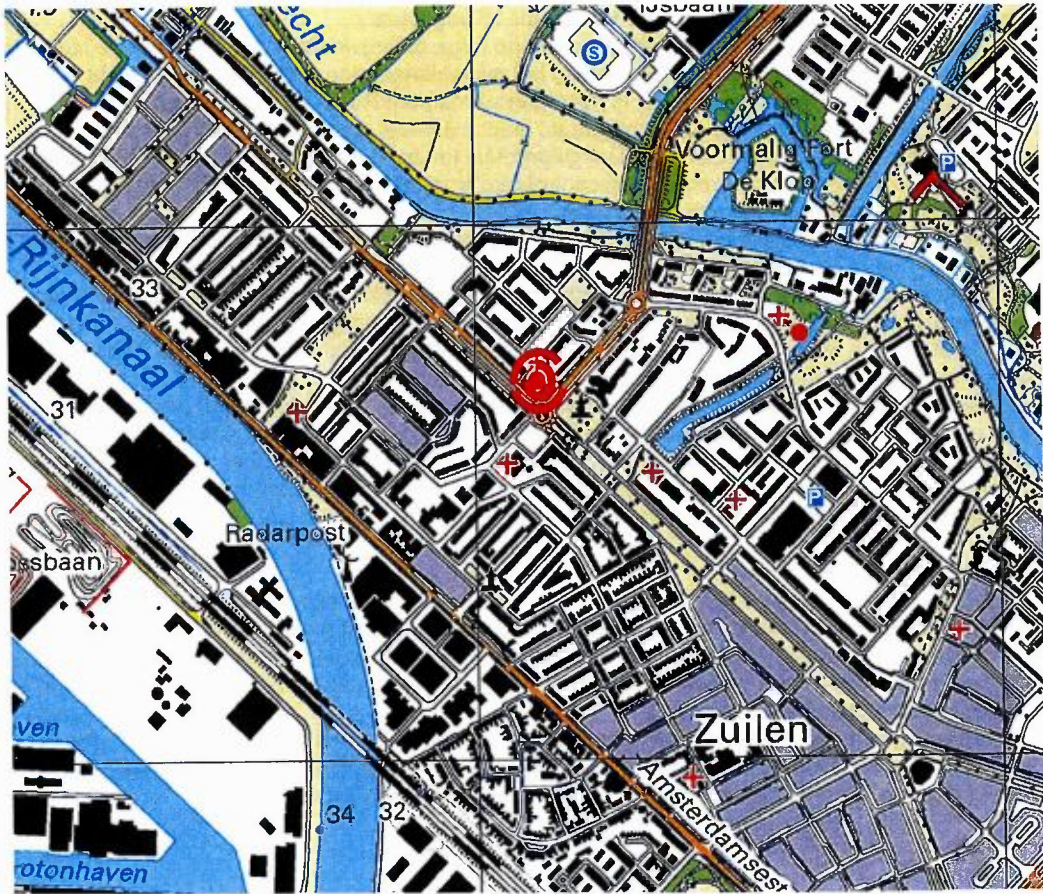
Na afloop van de werkzaamheden

17. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen dienen pas verwijderd te worden wanneer de permanente verblijfplaatsen gerealiseerd zijn en wanneer de betreffende tijdelijke voorzieningen niet in gebruik genomen zijn door beschermde soorten. Indien deze wel in gebruik genomen worden dienen de kasten afgesloten te worden met exclusion flaps en dient er gewacht te worden tot de vleermuizen uit eigen beweging zijn vertrokken.
18. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven bij voorschrift 8 dient bijgevoegd te worden.

Contactgegevens

Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht, bereikbaar op telefoonnummer 030 – 258 33 11 of e-mailadres servicebureau@provincie-utrecht.nl.

Bijlage 1: Kaart planlocatie

Bijlage 3: Maatregelen

5. MAATREGELLEN

In dit hoofdstuk worden de te nemen mitigerende en compenserende maatregelen uitgewerkt. Er worden maatregelen voorgeschreven om de negatieve effecten op de ruige dwergvleermuis te minimaliseren.

5.1 Algemeen

Voor het uitvoeren van de activiteit gelden een aantal algemene voorwaarden, te weten:

- alle genoemde maatregelen worden uitgevoerd onder begeleiding van een ter zake kundige ecoloog,
- de voorwaarden worden vastgelegd in een ecologisch werkprotocol. Alle betrokken partijen, waaronder de uitvoerenden aanwezig op de bouw- of projectlocatie worden van de voorwaarden op de hoogte gesteld,
- de aanvang van de werkzaamheden zal worden gestart in de periode oktober 2020; dit betreft de minst kwetsbare periode voor deze soort, d.w.z. buiten de paarperiode (half augustus t/m september), doch vóór de winterperiode (november t/m maart).

5.2 Mitigerende maatregelen

Ten einde te garanderen dat er voldoende alternatieve paarplaatsen voor ruige dwergvleermuis aanwezig zijn gedurende de renovatiewerkzaamheden, dient conform het Kennisdocument van BIJ12 minimaal één maand voorafgaand aan de start van de werkzaamheden een viertal (tijdelijke) vleermuiskasten in de directe nabijheid van het vastgestelde paarverblijf in de nok te worden aangebracht. Ten einde verstoring van deze potentiële tijdelijke verblijfplaatsen te voorkomen zullen deze vier kasten op de aangrenzende zuidwestelijke gevel van de klokkentoren (op minder dan 10 m afstand tot de bestaande verblijfplaats) worden aangebracht op nagenoeg dezelfde hoogte als de nok. Deze tijdelijke kasten mogen na realisatie van de permanente voorzieningen (en een daarbij behorende gewenningsperiode) weer verwijderd worden.

Aangezien tijdelijke vervanging van winterverblijfplaatsen niet mogelijk is, dienen de werkzaamheden aan het dak (en het realiseren van permanente voorzieningen zoals beschreven in paragraaf 5.3) voor de winterperiode gerealiseerd te zijn. De permanente voorzieningen in de zuidwestelijke gevel (zie paragraaf hieronder) zullen dan ook gelijktijdig met het aanbrengen van de vleermuiskasten worden gerealiseerd.

5.3 Compenserende maatregelen

Ten einde de aanwezigheid en het voortbestaan van de ruige dwergvleermuis te waarborgen zal het noordelijke pannendak weer geschikt gemaakt worden voor ruige dwergvleermuis. Hiervoor dient de opening in de nok (na renovatie) in een gelijkende staat terug gebracht te worden, zodat opnieuw toegang bestaat tot de ruimte tussen het dak en het dakbeschot en tot het resterende open gedeelte van de spouw. Aangezien er op het gehele dakbeschot dampopen folie wordt aangebracht, zal hierover een fijnmazig gaas (1-2 mm) worden aangebracht om te voorkomen dat individuen van ruige dwergvleermuis in het dampopen folie verstrikt kunnen raken (Waring et al. 2013; Double Jeopardy: The potential for Problems when Bats Interact with Breathable Roofing Membranes in the United Kingdom). Het dampopen folie wordt niet aangebracht ter plaatse van de invliegopening. Aangezien een eventuele verblijfplaats in het zuidelijke deel van het dak/spouw mogelijk verloren gaat door de plaatsing van de zonnepanelen (volledig PV-dak) en het afdichten van de bovenzijde van de spouw, zal op een vijftal plaatsen (tussen de grote ramen) in de zuidwestelijke gevel een openstootvoeg gerealiseerd worden, zodat er voor vleermuizen toegang bestaat tot de spouw. Hierdoor worden potentiële verblijfplaatsen gecreëerd met variatie in microklimaat.

5.4 Zorgvuldig handelen

Werkzaamheden in de actieve periode van vleermuizen (van april/mei tot oktober/november) dienen, i.v.m. verstoring door kunstlicht, bij daglicht uitgevoerd te worden. Eventueel kunnen werkzaamheden ook bij schemer en in het donker worden uitgevoerd mits de bouwlampen goed worden gericht zodat geen verlichting van de omliggende structuren optreedt. Benadrukt wordt dat ten allen tijde rekening dient te worden gehouden met de zorgplicht. Dit houdt in dat voldoende zorg in acht moet worden genomen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving. Bij de werkzaamheden moet derhalve ook worden gelet op de aanwezigheid van algemeen voorkomende soorten. Bij het aantreffen van algemene soorten, wordt deze de gelegenheid geboden om aan de werkzaamheden te kunnen ontsnappen. Bij eventueel aantreffen van beschermde soorten uit een zwaarder beschermingsregime zal in samenspraak met een ter zake deskundige worden gekeken naar een passende oplossing.

